

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

" 2 " вересня 2024 р.

ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри
загальної гігієни та екології ЗВО

Ігор СЕРГЕТА

28 серпня 2024 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ (у тому числі лікувальне харчування)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр медицини
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	загальної гігієни та екології
Лектор	д.мед.н.,проф.ЗВО СЕРГЕТА І.В., к.мед.н., доц. ЗВО Ольга БРАТКОВА, к.мед.н., доц. ЗВО Людмила КРАСНОВА, к.мед.н., доц. ЗВО Лариса ВАКОЛЮК, к.мед.н., доц. ЗВО Оксана ДУДАРЕНКО, к. мед. н. доц. ЗВО Наталія СТОЯН, к.мед.н., доц. ЗВО Інна ДРЕЖЕНКОВА, к.мед.н., доц. ЗВО Олександр ПАНЧУК
Контактна інформація	http://vnmu.edu.ua/ кафедра гігієни та екології Україна, Вінниця, вул. В. Стуса, 2.
Укладач силабусу	ас. ЗВО Тетяна ГОНЧАРУК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ОК 35/ дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	2 курс (3 семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/кількість кредитів ЄКТС)	120 годин /4 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Лекції - 8 год Практичні заняття - 36 год Самостійна робота - 76 год
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (або дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни.

Коротка анотація курсу, актуальність.

Програма дисципліни «Гігієна та екологія (в тому числі лікувальне харчування)» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Медична психологія», циклу професійної підготовки магістра медичної психології, розрахована на 4 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом VI семестру на третьому році навчання.

Предметним напрямком програми є вивчення закономірностей впливу навколишнього та внутрішнього середовища на організм людини та громадське здоров'я, а також гігієнічна оцінка впливу факторів виробничого середовища підприємств та факторів довкілля на здоров'я працюючих і населення, профілактичні заходи зі збереження здоров'я та охорони довкілля.

Програма орієнтована на отримання знань про екологічні проблеми довкілля, необхідні майбутнім фахівцям для розуміння закономірностей впливу навколишнього середовища на індивідуальне та популяційне здоров'я, формування навичок забезпечення належних умов праці, організації та дотримання санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режиму, розроблення та впровадження профілактичних заходів зі збереження здоров'я людей та охорони довкілля.

Передреквізити

Для успішного засвоєння предмету студенту необхідні знання з основних природничо-наукових дисциплін: фізична та колоїдна хімія, загальна, неорганічна, органічна хімія, біологічна фізика, нормальна фізіологія, мікробіологія з основами імунології, екстремальна медицина та цивільний захист, патологічна фізіологія, охорона праці в галузі. Вивчення предмету «Гігієна та екологія (в тому числі лікувальне харчування)» необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки: патофізіології, внутрішньої медицини, соціальної медицини, інфекційних хвороб та інших навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Метою дисципліни є вивчення теоретичних основ профілактичної медицини, зокрема гігієни та екології, як науки, що є базисом профілактичної складової професійного світогляду фахівця напряму підготовки «Медична психологія». Закладення теоретичних основ гігієни та екології (термінологія, закони, методи, принципи гігієнічного нормування, нормативно-методичне забезпечення застосування профілактичних заходів) та відпрацювання практичних навичок щодо профілактики захворювань інфекційного та неінфекційного походження у відповідності до основ чинного законодавства України. Набуття здатності до

гігієнічної оцінки впливу фізичних, хімічних, мікробіологічних факторів тощо на організм людини та довкілля, а також вміння використовувати сприятливі оздоровчі фактори навколишнього середовища для зміцнення здоров'я людини, загартування організму тощо.

Постреквізити

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін професійної підготовки, а саме: соціальна медицина та громадське здоров'я, клінічна імунологія, інфекційні хвороби, в тому числі дитячі інфекційні хвороби, онкологія, внутрішня медицина, хірургія, педіатрія та медична психологія, що передбачає інтеграцію викладання та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни студенти повинні:

1. Формувати вимоги до себе та оточуючих щодо збереження навколишнього середовища, а також реалізовувати шляхи його збереження.
2. Використовувати принципи раціонального, превентивного, лікувально-профілактичного та лікувально-дієтичного харчування для профілактики та лікування захворювань неінфекційного та інфекційного генезу.
3. Оцінювати стан навколишнього середовища та наявність чинників, які впливають на стан здоров'я населення.
4. Знати принципи організації водопостачання, режиму діяльності та відпочинку, формування сприятливого виробничого середовища, первинної профілактики захворювань і травм; принципів і методів пропаганди здорового способу життя.
5. Знати принципи та системи планування та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб в типових умовах та в умовах епідемічного неблагополуччя на підставі результатів аналізу, даних обстеження осередку інфекційних хвороб.
6. Застосовувати методи виявлення та ранньої діагностики інфекційних хвороб та харчових отруєнь, організації первинних протиепідемічних заходів в осередку інфекційних хвороб. Знати профілактичні та протиепідемічні методи організації заходів щодо запобігання розповсюдження інфекційних хвороб.
7. Використовувати методи оцінки здоров'я населення;
8. Оцінювати фактори навколишнього середовища, які негативно впливають на здоров'я населення за допомогою лабораторних досліджень, оцінювати здоров'я певних контингентів, фактори навколишнього середовища та визначати зв'язок між ними; здійснювати заходи профілактики негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення;
9. Знати соціально-економічні та біологічні детермінанти, які впливають на здоров'я населення; види та методи профілактики для попередження негативного впливу соціально-економічних факторів на здоров'я населення та його окремих груп.

4. Зміст та логістика дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ в гігієну та екологію. Основи запобіжного та поточного санітарного нагляду.	6 семестр 9 год /0,3 кредити	Лекція №1 Практичне заняття №1 Тема для самостійного опрацювання №1
Змістовий модуль 2. Навколишнє середовище та методи його дослідження. Гігієна повітряного середовища, гігієна ґрунту, санітарна очистка населених місць.	6 семестр 16 год /0,53 кредити	Практичні заняття №№2-4 Тема для самостійного опрацювання №2

Змістовий модуль 3. Гігієна води та водопостачання.	6 семестр 9 год /0,3 кредити	Лекція №1 Практичне заняття №5 Тема для самостійного опрацювання №3
Змістовий модуль 4. Гігієна харчування.	6 семестр 26 год /0,87 кредити	Лекція №2 Практичні заняття №№6-9 Теми для самостійного опрацювання №№4-5
Змістовий модуль 5. Гігієна праці.	6 семестр 12 год /0,4 кредити	Практичне заняття №10 Теми для самостійного опрацювання №№6-7
Змістовий модуль 6 Гігієна дітей і підлітків.	6 семестр 18 год /0,6 кредити	Лекція №3 Практичні заняття №№11-13 Тема для самостійного опрацювання №8
Змістовий модуль 7. Психогігієна. Гігієна лікувально-профілактичних закладів. Здоровий спосіб життя та особиста гігієна. Здоровий спосіб життя та особиста гігієна.	6 семестр 22 год /0,73 кредити	Лекція №4 Практичні заняття №№14-17 Тема для самостійного опрацювання №9

Дисципліна включає 28 тем, які складають один тематичний модуль.

Модуль 1. Загальні питання гігієни та екології

Змістовий модуль 1. Вступ в гігієну та екологію. Основи запобіжного та поточного санітарного нагляду.

Тема 1. Гігієна як наука. Місце і значення гігієни в системі медичних наук та практичній діяльності лікаря. Основні закони гігієни. Методи гігієнічних досліджень.

Тема 2. Історія виникнення та основні етапи розвитку та сучасний стан гігієни.

Змістовий модуль 2. Навколишнє середовище та методи його дослідження. Гігієна повітряного середовища, гігієна ґрунту, санітарна очистка населених місць.

Тема 3. Гігієнічна оцінка променистої енергії, Методика визначення інтенсивності ультрафіолетового випромінювання та його використання для профілактики захворювань і санації повітряного середовища. Методика визначення гігієнічної оцінки природного та штучного освітлення приміщень.

Тема 4. Методика визначення і гігієнічної оцінки температурно-вологісного режиму приміщень та напрямку і швидкості руху повітря. Методика гігієнічної оцінки повітряного середовища та ефективності вентиляції приміщень.

Тема 5. Методика гігієнічної оцінки впливу клімато-погодних умов на здоров'я людини. Гігієна планування та забудови населених місць. Загальна методика санітарного обстеження і описання об'єкта.

Тема 6. Гігієна ґрунту та очистки населених місць.

Змістовий модуль 3. Гігієна води та водопостачання.

Тема 7. Гігієнічна оцінка водопостачання. Методика санітарного обстеження джерел водопостачання та відбору проб води для бактеріологічного та санітарно-хімічного дослідження. Методика гігієнічної оцінки питної води за результатами лабораторного аналізу проб. Методи покращання якості питної води.

Тема 8. Ендемічний зоб, флюороз та карієс, як гігієнічна проблема їх профілактика (продукти моря, йодована сіль, дефторування та фторування води).

Змістовий модуль 4. Гігієна харчування.

Тема 9. Харчування як фактор здоров'я. Наукові основи раціонального харчування.

Гігієнічне значення окремих компонентів їжі в харчуванні здорової та хворої людини. Гігієнічні основи профілактики аліментарних захворювань та харчових отруєнь.

Тема 10. Методи консервування харчових продуктів. Харчові добавки, їх гігієнічна характеристика.

Тема 11. Гігієнічна оцінка ступеня якості харчових продуктів. Методика санітарної експертизи молока і молочних продуктів, м'яса, риби, консервів, борошна, хліба та зернопродуктів.

Тема 12. Вивчення адекватності та збалансованості харчування. Методика розрахунку енерговитрат людини та її потреб у харчових речовинах. Методика гігієнічної оцінки харчування людини та організованих колективів.

Тема 13. Вивчення адекватності та збалансованості харчування. Методика оцінки харчового статусу та вітамінної забезпеченості організму людини.

Тема 14. Гігієнічний нагляд за харчуванням різних вікових груп, професій, хворих стаціонарів, оздоровчих закладів. Парентеральне харчування його гігієнічне обґрунтування.

Тема 15. Теоретичні аспекти та методика профілактики аліментарних та аліментарно-зумовлених захворювань. Гігієнічні основи лікувально-дієтичного та лікувально-профілактичного харчування. Методика та профілактика випадків харчових отруєнь.

Змістовий модуль 5. Гігієна праці.

Тема 16. Гігієнічна оцінка ступеня важкості та напруженості праці. Гігієнічна оцінка впливу шуму, вібрації, пилу та токсичних хімічних речовин на організм людини.

Тема 17. Медико-санітарна частина та оздоровчі пункти промислових підприємств, гігієнічні аспекти їх роботи.

Тема 18. Методика розслідування професійних захворювань та отруєнь. Попередній та періодичний медичні огляди як заходи їх профілактики.

Змістовий модуль 6. Гігієна дітей і підлітків.

Тема 19. Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей організму дітей і підлітків. Оцінка функціональної готовності дітей до навчання у школі.

Тема 20. Гігієнічна оцінка режиму дня та навчально-виховного процесу учнів різного віку. Методи гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків. Гігієнічна оцінка дитячих меблів.

Тема 21. Гігієнічні основи планування і обладнання дошкільних і шкільних закладів, методика їх гігієнічної оцінки.

Тема 22. Методи оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку дітей і підлітків.

Змістовий модуль 7. Психогігієна. Гігієна лікувально-профілактичних закладів. Здоровий спосіб життя та особиста гігієна.

Тема 23. Гігієнічні основи здорового способу життя. Актуальні питання особистої гігієни. Сучасні проблеми психогігієни та психопрофілактики. Гігієнічні основи медичної біоритмології.

Тема 24. Профілактика, алкоголізму, наркоманії, токсикоманії, тютюнопаління.

Тема 25. Гігієнічна оцінка розміщення та планування окремих структурних підрозділів лікарні за матеріалами проекту. Гігієнічні основи профілактики внутрішньолікарняних інфекцій. Гігієнічні основи санітарно-протиепідемічного режиму. Сучасні методи дезінфекції.

Тема 26. Психогігієнічні аспекти вивчення аналізу особливостей особистості. Наукові основи профілактики нервово-психічних зрушень та розладів.

Тема 27. Психогігієнічні основи оптимізації повсякденної діяльності людини та корекції аномалій розвитку особистості і медичної реабілітації хворих на психічні і соматичні захворювання.

Тема 28. Гігієнічні аспекти медичної біоритмології та хроногігієни. Гігієна адаптаційного процесу. Наукові основи діагностики та профілактики хронічної втоми.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та

засвоєння наступних практичних навичок:

- Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання;
- Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності;
- Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- Вміти застосовувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності;
- Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи;
- Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи;
- Вміти обирати способи та стратегії спілкування для міжособистісної взаємодії;
- Вміти застосовувати знання державної мови, як усно, так і письмово;
- Вміти спілкуватись іноземною мовою;
- Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань;
- Вміти визначити мету та завдання, бути наполегливим та сумлінним при виконанні обов'язків;
- Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї;
- Вміти формувати вимоги до себе та оточуючих щодо збереження навколишнього середовища;
- Вміти застосовувати етичні та деонтологічні норми і принципи у професійній діяльності.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та проміжних контролів, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, написання рефератів, підготовка презентацій, таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на проміжних контрольних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни. Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра загальної гігієни та екології /Студенту/Очна форма навчання/ медична психологія / 3 курс / Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень, їх трактування та оцінка їх результатів (оформлення протоколу в робочому зошиті)
Підсумковий контроль – диференційований .залік	Методи: усне опитування, тестування, розв'язання ситуаційних задач (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)

Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, ситуаційні задачі, практичні завдання, демонстрація практичних навичок
--	---

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За п'ятибальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За п'ятибальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Середнє-арифметичне традиційних оцінок, отриманих за практичні заняття. Отримане значення середньої традиційної оцінки переводять у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) Індивідуальна робота – від 6 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
0-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки поводження з хімічними реактивами, технічними та електричними приладами проводиться на першому практичному занятті викладачем. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

У разі оголошення сигналу «**ПОВІТРЯНА ТРИВОГА**» здобувачі освіти організовано із викладачем повинні прослідкувати з навчальних приміщень до укриття. Викладач залишає аудиторію останнім, перевіряє приміщення на відсутність у ньому здобувачів освіти та працівників, після чого прямує до укриття. Під час переміщення до укриття необхідно

врахувати наявність осіб з особливими потребами, передбачивши їх швидке і спокійне переміщення до укриття. Здобувачі освіти, які перебувають на подвір'ї навчального корпусу, під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до найближчого укриття фонду захисних споруд. Усередині захисної споруди здобувачі освіти повинні швидко та спокійно зайняти місця і дотримуватись правил поведінки в укритті. Під час перебування у захисній споруді викладачі здійснюють необхідну підтримку, вживають заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги, викладачі слідкують за тим, щоб усі здобувачі освіти покинули укриття і продовжили навчання в аудиторіях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього, і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен бути теоретично підготовленим згідно теми, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, виконана позааудиторна робота.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат. Студенти, які не мають халату, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх одногрупників та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Вимоги щодо опрацювання матеріалу лекцій. Усі лекції розміщені на відповідних електронних носіях кафедри у відеоформаті у вільному доступі для здобувачів освіти. Студент повинен опрацювати лекції відповідно до календарного плану та засвоїти матеріал. Не опрацювання лекцій не допускається.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки в якості калькулятора для здійснення прорахунків під час розв'язання ситуаційних задач.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має надати заповнений протокол робочого зошиту з відповідної теми та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 1 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами

ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання та у випадку сигналу «Повітряна тривога». Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту або <https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Новини). В результаті наявності сигналу «Повітряна тривога» заняття припиняється, студенти мають прослідкувати в укриття, а після відміни сигналу заняття продовжується.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp, Mikrosoft Teams) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології/ Студенту).

Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту).

3. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту).

Силабус з дисципліни «Гігієна та екологія (в тому числі лікувальне харчування)» обговорено та затверджено на засіданні кафедри загальної гігієни та екології (протокол №1 від 28 серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

Тетяна. ГОНЧАРУК

Завідувач кафедри

Ігор СЕРГЕТА